

Den næste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af tredje behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1954 til 31. marts 1955.

Forhandlingen genoptoges.

Viggo Stareke: Den, der gennemlæser den danske finanslov og tillægsbevillingslov, som er to meget omfattende dokumenter, får et levende indtryk af, at befolkningen har ret i sin opfattelse, når den er ved at betragte politiske problemer som noget så uhyre indviklet, at den på mange områder ligesom strækker alle fire ben fra sig. Dette er meget farligt for demokratiet, og jeg tror, at det er nødvendigt, at folketinget foretager en forenkling af de politiske problemer, skaber klarhed og fasthed. Særlig de senere års ofte gentagne såkaldte kriser har bragt befolkningen i en vis skeptisk tilstand overfor den løsning, som de skiftende regeringer og folketinget giver disse alvorlige problemer. Det er efter mit skøn af stor betydning, at der nu er ved at tone frem en klargørelse af det problem, som er det fundamentale i alle økonomiske og politiske problemer. Jeg tænker her på den betænkning, som grundskyldskommissionen afgav i november måned, og jeg tænker på det udkast til et forslag, som grundskyldskommissionen fremsatte, og bag hvilket der stod et flertal i kommissionen, et flertal, som bestod af socialdemokratiet, det radikale venstre, retsforbundet, husmændenes repræsentanter, lejernes repræsentanter, økonomerne i kommissionen og vurderingseksperterne. Dette flertal i kommissionen svarer til et flertal i folketinget og til et flertal i befolkningen, således at indførelsen af fuld grundskyld i den kommende folketingsssamling er en nærliggende politisk mulighed.

For nogle uger siden fremsatte retsforbundet et forslag væsentlig på linie med grundskyldskommissionens forslag, men med tydeliggørelse i to henseender, dels i henseende til, hvorledes midlerne til afløsning skal fremskaffes, dels i henseende til, hvad den indkomne grundskyld skal bruges til af nedsættelse af andre skatter. Der er derfor grund til at rette en indtrængende opfordring til alle grundskyldens venner, både her i det høje ting og ude i alle befolkningskredse, om at gå ind i et sagligt arbejde for

gennemførelse af denne vigtige sag, udformning af et forslag, der kan gennemføres, således at der kan åbnes adgang for alle både til boplads og til virksomhed og erhverv på Danmarks jord, uden at de behøver at præstere en købesum for at få adgang, men imod at de påtager sig pligten til at betale fuld grundskyld.

Her i dag har det radikale venstre gennem sin ordfører, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, givet tilslutning til, at grundskyldproblemet til efteråret kommer til at indgå i selve skattereformen. Dette skulle åbne mulighed for en løsning af det meget betydningsfulde problem, og hvis det lykkes, så synes jeg, at det ville være en værdig måde for det radikale venstre at fejre sit 50 års jubilæum på, idet dette parti har haft fuld grundskyld på sit program nu i 50 år.

En af de virkninger, den manglende løsning af jordspørgsmålet har haft, er den, at den samfundsskabte jordrente har kunnet kapitaliseres og omsættes til gæld, en gæld, hvoraf der må betales en prioritetsrente. Prioritetsgælden på fast ejendom fordeler sig i to grupper, den del, der hviler med sikkerhed i det, som ikke er skabt af noget enkelt menneske, men skabt af hele folket, hele samfundet, jordværdien, som skønsmæssigt er ca. halvdelen, og den del af prioritetsgælden, der hviler med sikkerhed i værdier, der er skabt af menneskeligt arbejde, nemlig forbedringer, nybygninger o. s. v. Den samlede prioritetsgæld er i årene siden skattereformen af 1903, da den gamle grundskyld, hartkornsskatterne, blev ophævet, steget fra 1½ milliard til 20 milliarder ialt. Dette er så stort et beløb, at alene til renter uden afdrag på gælden må befolkningen betale ca. 3 mill. kr. om dagen.

Se, i alle samfund og i alle perioder af folkenes historie er forholdet mellem jorden og menneskene et afgørende vigtigt problem. Dette er det økonomiske problem, der først skal skabes klarhed og fasthed over og forenkling af. Mennesket er ligesom alle andre levende væsener først og fremmest forbruger, og mennesket har været forbruger, før det begyndte at producere. Forbruget er det oprindelige, og forbruget er motivet til at sætte produktion i gang, fordi man derigennem kan opnå et bedre forbrug.